

de private realskoler gælder herefter fortsat den særrregel, at skoler i København, Frederiksberg og Gentofte samt skoler i kommuner, som på deres skoleplaner med ministeriets tilladelse anvender de for Københavns kommunale skolevæsen gældende lønsatser, er berettiget til at anvende og få tilskud til „Københavnslønninger“, jfr. § 1, stk. 2, og § 2, stk. 2 i loven om tilskud til private realskoler. Ved lønninger forstås bruttolønninger, d. v. s., at der herunder indgår stedtillæg, feriegodtgørelser, ATP-bidrag og lign., bestillingstillæg, jubilæumsgratualer, funktionsvederlag, overtimebetaling samt løn til timelærere, vikarer og overenskomstansatte lærere m. v. Derimod er det ligesom efter gældende ordning ikke meningen under lønudgifterne at medtage honorarer og andre vederlag for særlige arbejdsudførelser, men disse udgifter indgår i tilskudsgrundlaget under gruppe 7) Øvrige driftsudgifter.

For de øvrige skoleformer (friskoler, de tysksprogede skoler, efterskoler, folkehøjskoler og landbrugsskoler samt husholdningsskoler) er ikke i de respektive speciallove fastsat krav om en bestemt aflønning af leder og lærere, men alene regler for de tilskudsberettigende lønudgifter, der for den enkelte lærerlønning skal ligge inden for et nærmere angivet minimum og maksimum. For folkehøjskoler, landbrugsskoler og husholdningsskoler er herudover fastsat en maksimumsgrænse for det samlede lærerlønntilskud til en skole. En eventuel ændring af dette lønsystem må ske ved ændring af de respektive love, men indtil da, finder man det rimeligt ved opgørelsen af de tilskudsberettigende lønudgifter efter lovforslaget, at opretholde de gældende bestemmelser, dog således at bestemmelsen om en maksimumsgrænse for det samlede lærerlønntilskud til en skole foreslås optaget som en overgangsbestemmelse i lovforslagets § 12 som følge af den ændrede tilskudsprocent.

For flere af skoleformerne er fastsat særrregler for tilskud til aflønning af ledere af skoler, som ikke er selvejende institutioner, hvorefter der kun ydes tilskud til en mindre lederløn. Dette gælder således for de private realskoler, friskoler, efterskoler, folkehøjskoler og landbrugsskoler samt husholdningsskoler. Disse bestemmelser vil blive foreslåt ophævet, idet man i overensstemmelse med skolernes ønske har fundet det rimeligt at lade samme lederlønudgift indgå i tilskudsgrundlaget for selvejende og ikke-selvejende institutioner.

For folkehøjskoler, landbrugsskoler og husholdningsskoler gælder endvidere den særrregel, at der til fastansatte forstandere og lærere betales et direkte alderstillæg af staten på 600 kr. efter 5 års ansættelse, stigende hvert 5. år med 600 kr. indtil 1.800

kr. Dette alderstillæg fra staten indgår ifølge loven i lønsystemet ved anvendelsen af højeste tilskudsberettigende løn (seminarielærerløn efter 24. lønklasse), idet der højst ydes tilskud i forhold til højeste seminarielærerløn med fradrag af 1.800 kr. svarende til statens alderstillæg. Begrundelsen for dette tilskud må søges i ønsket om i forbindelse med revisionen af lovgivningen om folkehøjskolerne m. fl. skoler i 1942 at muliggøre, at disse skoler kunne ansætte og fastholde også akademisk uddannede lærere. Tiden er imidlertid løbet fra dette særlige alderstillæg, og det måtte i hvert fald bortfalde, hvis og når man ved disse skoler indfører aflønning af lærerne efter bestemte lønskalaer svarende til den offentlige skoles. Da den ny tilskudsordning påregnes at ville give disse skoler et højere lønntilskud, således at de uden merudgift vil være i stand til med sædvanlig statsrefusion også at afholde udgiften til disse alderstillæg, finder man det ikke længere påkrævet at opretholde denne særrregel. I § 12 er foreslået optaget en overgangsbestemmelse, som forpligter skolerne til at betale alderstillæg til de lærere, som hidtil har oppebåret dette direkte fra staten.

Som nævnt i lovtæksten medtages alene lønudgifter til leder og lærere i hovedgruppe 1). Lønudgifter til andet personale, såsom pedel, kontorpersonale, m. m. indgår i tilskudsgrundlaget under gruppe 7).

Der er bortset fra den ovenfor omtalte grænse for de tilskudsberettigende lønudgifter ved folkehøjskoler, landbrugsskoler og husholdningsskoler ikke fastsat nogen begrænsning for den samlede størrelse af de lønudgifter, som den enkelte skole kan medtage i tilskudsgrundlaget under 1), hvilket er i overensstemmelse med den nugældende ordning. Så længe skolerne selv skal afholde en ikke uvæsentlig andel af enhver lønudgift, nærer man ingen betænkeligheder ved en sådan ordning.

Grupperne 2-6) omhandler bygningsudgifter. Der er hidtil kun ydet egentlige bygningstilskud til de frie skoler (efterskoler, folkehøjskoler og landbrugsskoler samt husholdningsskoler). For skoler, der selv ejer deres bygninger; har tilskuddet udgjort 3½ pct. af værdien af skolens bygninger og inventar. For skoler, der benytter lejede bygninger, udgør tilskuddet halvdelen af en af undervisningsministeren godkendt leje.

Da bygningsudgifterne næst efter lærerlønningerne er den største post på driftsregnskabet, har de skoler, som hidtil ikke har oppebåret bygningstilskud, følt dette som en alvorlig mangel, der har vanskeliggjort en økonomisk rimelig drift; specielt er der opstået urimelige økonomiske forskelle mellem skoler med lave bygningsudgifter og skoler